

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

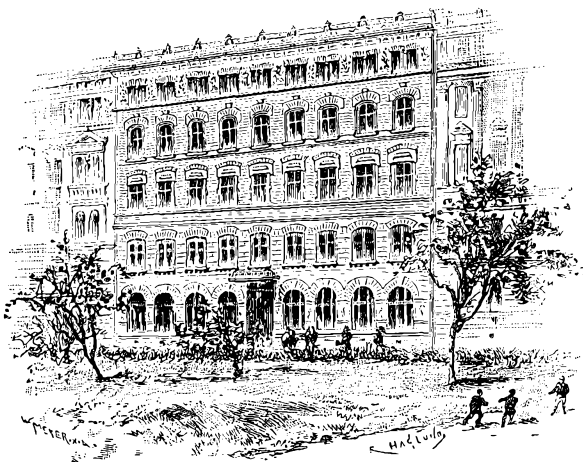
BESKOWSKA SKOLAN

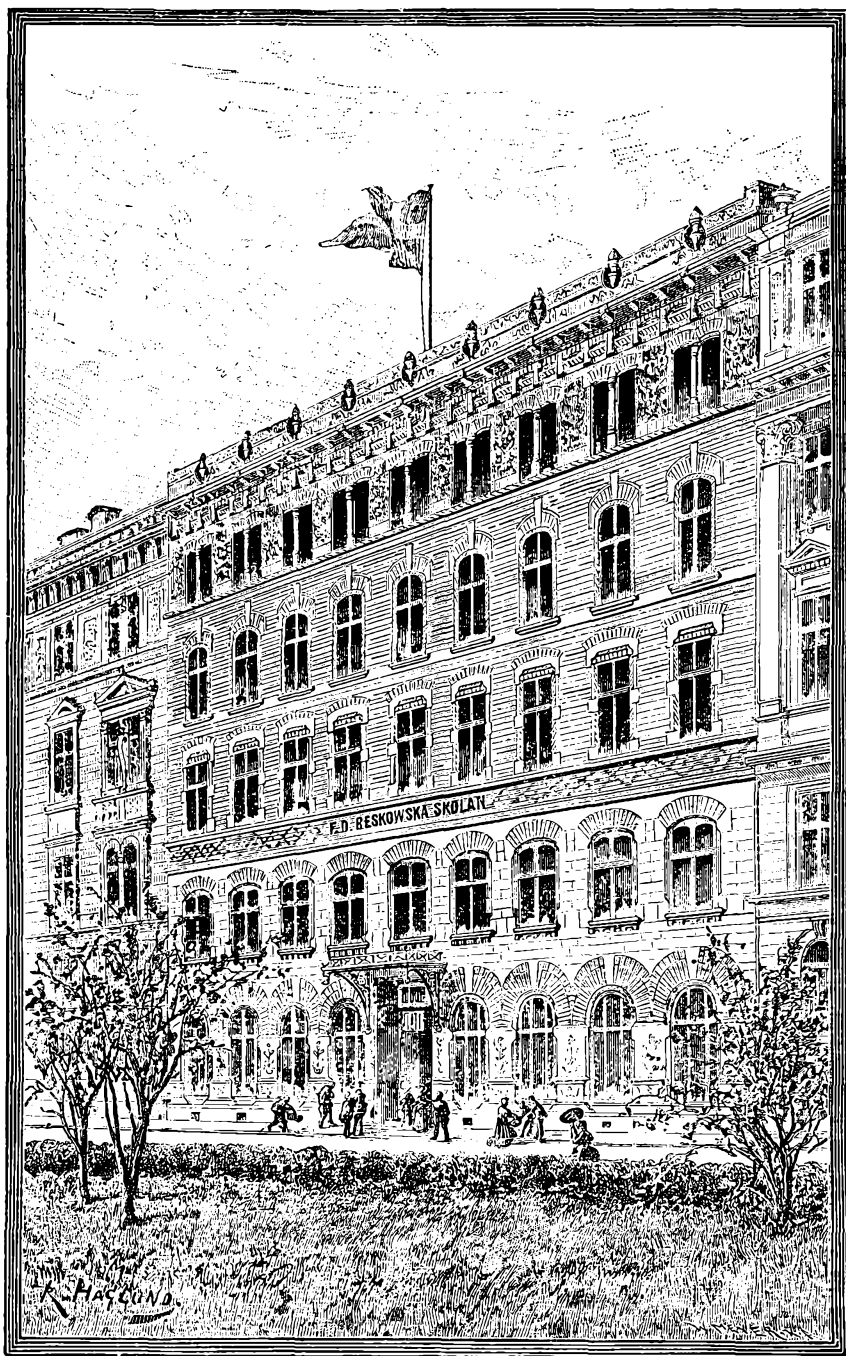
I

STOCKHOLM

LÄSÅRET 1909—1910

ÅRSBERÄTTELSE

BESKOWSKA SKOLAN

I

STOCKHOLM

LÄSÅRET 1909—1910

ÅRSBERÄTTELSE

AV

D:R STEN LAGERGREN
SKOLANS FÖRESTÅNDARE

STOCKHOLM 1910
STOCKHOLMS BOKINDUSTRI AKTIEBOLAG

Beskowska skolan

består av

1. **en förberedande avdelning** med tre klasser;
2. **realskola** med fem klasser. För inträde i realskolans lägsta klass fordras inga kunskaper i främmande språk;
3. **real- och latingymnasium** med fyra ett-åriga klasser. Vid slutet av varje vårtermin anställs vid läroverket studentexamen med sista årsavdelningens lärjungar;
4. **slöjdskola**. I första och andra förberedande klasserna är handarbete såsom obligatoriskt ämne upptaget på läsordningen. I de därpå följande fyra klasserna (3 förb.—3) meddelas undervisning i snickerislöjd med svarvning och träsnideri för alla lärjungar, såvida icke särskilt anförda skäl föranleda undantag. För lärjungar i övriga klasser och från andra läroverk finnes tillfälle till slöjdundervisning på eftermiddagarna.

Inträdesprövning verkställs helst i slutet av vårterminen, men även före höstterminens början.

Timplan

(övergångsplan läsåret 1910—11.)

	1 förb.	2 förb.	3 förb.	1	2	3	4	5	Ring I		Ring II		Ring III		Ring IV	
									R	L	R	L	R	L	R	L
Kristendom		—	30 min. varje morgon			2	2	2	2		2		2		2	
Svenska		11	10	5	5	5	4	3	3		2		3		3	
Engelska		—	—	5	4	3	3	5	3		3		2		3	3
Tyska		—	—	—	—	6	6	3	2		2		2		2	
Franska		—	—	—	—	—	—	—	—		4		3		3	
Latin		—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	6	—	7	—	7
Historia		—	2	2	3	3	3	3	3		3		3		3	
Geografi		—	2	4	2	2	2	2	2		1		—		—	
Biologi		—	—	—	2	2	2	2	1		2		1		1	
Matematik		5	6	4	5	4	5	4	7		6		6	3	7	3
Fysik		—	—	—	—	—	2	2	2	—	3	—	4	3	4	3
Kemi		—	—	—	—	—	—	2	2	—	2	—	2	—	2	—
Filosofi		—	—	—	—	—	—	—	—		—		1		1	
Teckning		—	—	1	1	1	1	2	2	1	2	1	2	1	1	1
Välskrivning		2	2	2	1	—	—	—	—		—		—		—	
Slöjd		2	2	2	2	2	—	—	—		—		—		—	
Summa lektioner.....	18	20	24	25	25	30	30	30	29	30	32	32	31	31	32	32

Årsberättelse.

Undervisningstid.

Höstterminen. Militärövningarna för gymnasisterna började den 27 Augusti. Inträdes- och flyttningsprövningar höllas den 6—11 September. Den 13 September började undervisningen i vanlig tid på morgonen; i den 1:a förberedande klassen dock först den 20 i samma månad. Terminen avslutades den 21 December.

Vårterminen började den 10 Januari, och läsningen avslutas den 1 Juni.

Morgonbön har hållits för klasserna IV—3 kl. 7.45—8 i bön-salen;

„ för klasserna 2—1:a förbered. uti lärorummet före första lektionstimmen.

Antalet *lektioner* meddelas i sammanhang med *lärokurserna*.

Fjärde gymnasieringen har för idrottsövningar o. d. varit fri från lektioner onsdagarna, tredje ringen tisdagarna, andra ringen onsdagarna, första ringen och femte klassen tisdagarna samt fjärde klassen onsdagarna efter frukostlovet.

Läro- och Läseböcker.

(Finare stilsort utmärker böcker, som lärjungarne ej äro skyldiga att äga).

Kristendom: Svenska Psalmboken (1 förb.—IV); Bibeln (1 förb.—IV); Luthers lilla katekes (2—5); B. J:son Bergqvist, Bibliska berättelser (3 förb.—3); S. Herner, Israels historia i kort sammandrag (4); E. Stave, Jesu liv (5); Gummerus—Rosenqvist—Johansson, Kyrkohistoria för lycéer (I—IV); E. Johansson, Kristlig religionslära (II—IV).

F. Lundin, Kyrkohistoria för hemmet (I—III); N. Söderblom, Främmande religionsurkunder (I—IV); N. Söderblom, Kristendomen och religionerna (IV); Hedén, Religionerna (III—IV); Lutherska kyrkans bekännelseskriter (I—IV).

Svenska: Almquist, Barnens första läsebok (1 förb.); Kruse—Löwenhjelm, Vår nya läsebok (1 förb.); Almquist, Barnens andra läsebok (2 förb.); Kastman, Läsebok för småskolan, 1:a årets kurs (2 förb.); Rosenberg, Läsebok för småskolan II (2 förb.); Robinson Kruse (3 förb.); Topelius, Läsning för barn I (3 förb.); Sagokvällar hos Moster Lotta av H. Andersson (3 förb.); Selma Lagerlöf, Nils Holgersons underbara resa genom Sverige (1); Hedda Andersson, Grekiska sagor (1); Lithner och Löwenhjelm, Rim och dikter (1); Bergman, Läsebok för skola och hem I (2), II (3); Heidenstam, Svenskarne och deras hövdingar (4); Runeberg, Fänrik Ståls sägner (4); Runeberg, Älgskyttarne (5); Snoilsky, Svenska bilder (5); Bergman, Läsebok i nyare Svensk litteratur I (5); Schück—Lundahl, Läsebok för folkskolans högre klasser I: 3 (I); Lindvall, Svensk läsebok 6 (I, IV); Steffen, Isländsk och Fornsvensk läsebok (I); Tegné, Fritiofs

saga (I); Steffen, Svensk litteraturhistoria (I—IV); Hildebrand, Läsebok i svensk litteratur I (II), II (III), III (IV); Steffen, Läsebok i svensk litteratur 4 o. 5 (IV); Richter, Svensk rättskrivningslära, 1:a kursen (3 förb.); Richter, 2:a kursen (1—4); Heumann, Övningsbok i svensk satslösning (1—2); Lindvall, Övningar i satsanalys (3—5); Sundén, Svensk språklära (3—5); Fagerlund, Dispositionsövningar (I, II).

Engelska: Swan—Bétis, Scenes of English Life, Book I (1—5), Book II (3—5, II), Book III (II); Calwagen—Lindquist, Kortfattad Engelsk språklära (1—II); Books for the Bairns 3, (1, 2), 4 (1—5), 78, 90, 102 (5); Åbergson, Samtal i klassrummet (1—5); Burnett, Little Lord Fauntleroy (4, I); Barry Pain, Eliza (II); Afzelius, Engelsk grammatik (III, IV); Afzelius, Övningar till syntaxen (III); Kipling, Mowgli Stories (III); Jerome, Novel Notes (III, IV L); Jerome, Three men in a boat (IV R); Massey, Struggle of life (IV); Koch, Shakespeare and selection of his Plays (IV R); Sturzen-Becker, Engelsk läsebok II (IV L); Harlock, Mogenhetsuppgifter i engelska (III, IV R).

Tyska: Hjorth—Lindhagen, Praktisk lärobok (3); Hjorth, Bihang till Praktisk lärobok (3); Hjorth, Tysk grammatik (4—IV); Hjorth, Kort övningsbok till den tyska grammatiken (4—II); Hjorth—Heumann, Tyska skrivövningar (I, III, IV); Hjorth—Lindhagen, Kleine Schülerbibliothek V (4), VI (4, 5); Svedelius, Deutsches Lesebuch I (I); Müller, Heute mir, morgen dir (II); Heyse, Colberg (II); Voss—Svedelius, Deutsches Lesebuch II (III); Stinde, Die Familie Buchholz (IV); Die Woche n:o 18, 1910 (IV).

Franska: Gullberg—Edström, Fransk skolgrammatik (III, IV); Gullberg, Kortfattad grammatik (II); Böttker—Höst, Franska läsestycken (II); Verne, Le tour du monde (III); Maupassant, Contes choisis, ed. Fahlstedt (IV); Molière, Les Précieuses ridicules, ed. Fahlstedt (IV); Stier, Petites Causeries Françaises (III, IV).

Latin: Liljeblad, Latinsk läsebok (I, II); Ovidius, Risbergs urval (II, III); Cæsar, De bello Gallico, Boëthii ed. (II—IV); Vergili Æneid, Risbergs urval (III, IV); Livius, Kullanders Krestomati (IV); Cicero, In Catilinam, Klingbergs ed. (III, IV); Horatii Oden, Österbergs ed. (IV); Törnebladh—Lindroth, Latinsk språklära, mindre upplagan (I—IV); Lindroth, Romerska antikviteter (III, IV); Bergstedt, Mytologi (IV); Cavallin, Latinskt lexikon.

Historia: Fryxell, Berättelser ur svenska historien, I. (3 förb.); Odhner, Lärobok i fäderneslandets historia, den mindre (5); Odhner—Hildebrand (II—IV); Grimberg, Sveriges historia i sammanhang med Danmarks och Norges, för realskolan (2—4); Nordahl—Rolfen, Världshistoria, N:o 2 (1—2); Löw, Allmän historia (4—5); Pallin—Boëthius, Lärobok i allmän historia, för realskolan (3 och I); Montelius—Hildebrand, Kulturhistorisk översikt av forntidens och medeltidens svenska historia (I); Pallin—Boëthius, Nya tidens historia (II—IV); Hildebrand, Svensk stats- och samhällskunskap (IV).

Historiska läseböcker av Hedda Anderson, Boëthius, Ekmark, Estlander, Fryxell, Löw, Nordahl—Rolfen, Rydfors, Schück—Lundahl, Sjögren; Bang, Europeisk kulturhistoria; Lundqvist, Historiska dikter.

Geografi: Carlson, Skolgeografi, I. (1—5); Carlson—Fagerlund, Skolgeografi, II. (I o. II); Berg, Stockholm och dess omgivningar.

Geografiska läseböcker av Schram—Svederus och Fehr.

Filosofi: Hans Larsson, Psykologi (III—IV); Borelius—Strömberg, Lärobok i den formella logiken (IV).

R. Tigerstedt, Hjärnan såsom organ för tanken.

Matematik: Sievers, Räknelära (1:a förb.—3:e förb.); Asperén och Damm, Lärobok i räkning (3 förb.—3); Lindhagen och Gahm, Exempelsamling till bråkläran (1, 2); Lindman, Euklides' 4 första böcker (5); Möller, Algebra (4—IV); Lindhagen, Proportionslära (I); Hellgren, Euklides' VI bok (I, II); Tham, Planimetri (II); Eurenus, Trigonometri (II—IV); Lindhagen, Geometriska övningsuppgifter (I, II); Guldberg, Stereometri (III—IV); Nilsson, Stereometriska räkneexempel (III—IV); Rydberg, Algebraiska studentuppgifter, Geometriska studentuppgifter (III—IV); Collin, Analytisk Geometri (III—IV); Wackerbarths och Lindmans Logaritmtabeller (I—IV).

Fysik: Moll, Lärobok i fysik (I—IV R); förkortad upplaga (III—IV L); Rydberg, Fysikaliska studentuppgifter (II—IV R).

Kemi: Abenius, Oorganisk kemi (5—II); Berwald, Kemi (III—IV).

Biologi: Almquist—Lagerstedt, Lärobok i naturkunnighet (1—5); Almquist, Lärobok i botanik (1—IV) och i zoologi (1—IV); Bohlin, Lärobok i botanik (2—4).

Lärokurser.

Första förberedande klassen.

Klassföreståndarinna: *Widlund*.

- Kristendom:** Några berättelser ur Gamla och Nya testamentet, muntligt framställda. Psalmverser.
- Läsning:** S. Almquist, Barnens första läsebok.
- Skrivning:** Lutande stil efter Pählmans metod. Avskrivning och någon övning i skrivning efter föresägning.
- Räkning:** Övning med talen 1—10 samt tillämpning därav på 10-talen till 100. Sievers' räknebok, sid. 1—18.
- Handarbete:** Arbete i lera; knappmattor, pennstorkare.

Andra förberedande klassen.

Klassföreståndarinna: *Hauffman*.

- Kristendom:** Berättelser ur Nya testamentet, muntligt meddelade. 15 min. varje dag. Psalmer.
- Svenska:** *Innanläsning:* S. Almquist, Barnens andra läsebok; O. Rosenborg: Läsebok för småskolan II. — *Rättskrivning.* Avskrivning ur bok och skrivning efter föresägning, dels med, dels utan överläsning. Utanläsning av smärre dikter.
- Räkning:** Huvudräkning med talen 1—100. Sievers' räknebok, 5 l. sid. 16—45. Addition, subtraktion och multiplikationstabellen.
- Välskrivning:** 2 l.
- Handarbete:** Spånarbeten; tömmar. 2 l.

Tredje förberedande klassen.

Klassföreståndarinna: *Lundborg.*

Kristendom: Berättelser ur Gamla testamentet till Israels barns
30 min. varje dag. vandring till Sinai. Läsning ur Evangelierna samt
1 och 2 Mosebok. Psalmer.

Svenska: *Innanläsning:* Robinson Kruse, Barnbiblioteket Sagas
10 l. upplaga, Topelius, Läsning för barn I, urval av S.
Almquist, H. Andersson, Sagokvällar hos Moster Lotta.
Muntligt återgivande av sagor och berättelser samt
utanläsning af smärre poetiska stycken. *Rättskrivning:*
Kort översikt av de olika ljudens beteckning och rätt-
skrivningsövningar efter Richters lärobok, 1:sta kursen.

Historia: Sveriges historia under hednatiden efter Fryxell.
2 l.

Geografi: De allmänna geografiska begreppen; världsdelar och
2 l. världshav; allmän översikt av Sverige särskilt med
användning av kartan; Stockholm utförligt.

Räkning: De fyra räknesätten med hela tal enligt Fisch och
6 l. Lagers Räkneövningar, 3:dje kursen; Sievers' räkne-
lära, sid. 45—67; Asperén och Damm, Lärobok i
Räkning, kap. I, § 1—12. *Huvudräkning.*

Välskrivning:
2 l.

Snickerislöjd: 200 arbeten i anslutning till Eva Rodhes metod
samt några självvalda arbeten. (Johansson).

Första klassen.

Klassföreståndarinna: *Hanson.*

Kristendom: Israels historia från lagens utgivande på Sinai till
30 min. varje dag. tiden för Kristi födelse, efter B. J:son Bergqvists
lärobok, delvis med läsning av motsvarande delar av
Gamla testamentet. (Mose böcker, Domare-boken).
Tio Guds bud och första trosartikeln. Valda bibelspråk.
Läsning ur evangelierna. Psalmverser.

- Svenska:** *Läsning:* Selma Lagerlöf, Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige; H. Andersson, Grekiska sagor. — *Muntligt återgivande* av sagor och berättelser samt några föredrag. Uppläsning av smärre poetiska stycken efter Lithner och Löwenhielms Rim och Dikter. — *Grammatik:* Övningar att igenkänna ordklasser, genus, numerus, kasus, tempus. — *Satsanalys:* predikat, subjekt, ackusativobjekt, subjektiv predikatsfyllnad och attribut (adjektiv- och genetivattribut) med användande av Heumanns lärobok. — *Rättskrivning:* e-, ä-, j- och k-ljudens beteckning efter Richters lärobok II.
- Engelska:** Scenes of English life. Book I. Part I till Lesson 38. 5 l. Part II. Lessons 60—75. (Enligt Gouin-metoden.) Avskrivning. Nursery tales: 2 sagor.

Metodik: Preparationen åsyftar att först hos lärjungarna väcka till liv i medvetandet den scen, som ifrågasvarande lektion framställer, och sedan täcka denna scen med de engelska uttryck, som förekomma i lektionen. Vid läsårets början användes för att införa lärjungarne i detta arbetssätt några scener, som kunde åskådliggöras med föremål i rummet, varefter lärjungarne i sakta övergång hänvisades till att med stöd av lärarens gester hålla i minnet den bild, var och en under lärarens inledande framställning format sig i sitt inre. Gesterna representera naturligen olika handlingar; det blir alltså handlingsordet, verbet, som blir det centrala i varje omdöme. På verbet uppbygges så att säga varje ny sats, som bildar länk i den kedja, vilken i sin helhet utgör en scen, en lektion. Att fantasien behörigen arbetar, kontrolleras med frågor angående form, färg, antal o. d.

Sedan läraren grundligt genomgått ett visst parti (i början helt kort, sedermera rätt långt), öfverlämnas åt klassen att försöka repetera, ständigt i anslutning till lärarens gester. Under de första lektionerna ägnas stor uppmärksamhet åt inpräntandet av de riktiga ljuden, varvid ljudbildningsanvisningar kunna behövas, men sällan i större utsträckning. Emellertid får ljudövningen aldrig bli huvudsak, utan denna bör städse vara tillägnandet av engelska uttryck för en viss scen. Innan lärjungarne få se dessa uttryck i sina böcker (i början användes ej alls några), påpekas stavnings-egendomligheter, för att icke skriften skall förrycka hörselbilden.

Förhöret är i det hela att jämföra med nyssnämnda repeterande, fastän fordringarna äro något stegrade.

I stället för gester kan komma utfrågning. Under såväl förhör som repetition användes av lärare och lärjungar uppmanings-, beröm- och klanderfraser, tagna ur "Samtal i klassrummet". Utom dessa talövningar kunna förekomma fristående, med anledning av inträffande händelser, väderlek o. d.

I läxan ingår längre fram skyldighet att med eller utan förändring *skriva stycket* och sålunda svara för *stavningen*. Nya och svårare ord skrivs då på svarta tavlan.

Grammatik: I anslutning till seriematerialet genomgås muntligen det viktigaste av substantiv-, pronominal- och verbalföreläran. Ett viktigt medel till inövandet av detta utgör tempus- och personförändringar vid förhör och hemskrivning. Vid preparation av samtalsfraserna har upptagits allt, som behövs för att fullt förstå varje fras. Särskilt har omskrivningen med *do* i dessa fått en rik exempelsamling.

Nursery Rhymes & Tales: Rimmen och historierna berättas först på engelska (ev. svenska) med enklare ord och sedan med textens egna, förklarade till grundbetydelsen. Sedan läsas de och berättas om möjligt i sin helhet.

Historia: Allmän historia efter Nordahl—Rolfen: Forntiden och
2 l. Medeltiden till Karl den store.

Geografi: *Sverige* med särskilt framhållande av det karakteristiska för varje landskap beträffande djur- och växtvärld, folkliv, geologiska och klimatiska förhållanden samt näringar. Svenska turistföreningens geografiska bilder ha förevisats. — *Götaland. Näringar*: Åkerbruk, fabriksverksamhet, handel, sillfiske, laxfiske. *Djur*: gås, stork, rådjur, råttor, sorkar, mullvad, näktergal, kråkor. *Växtvärld*: bokskogar, torvmossar. — *Svealand. Näringar*: bergsbruk. *Djur*: Älg, räv, orre, tjäder. *Folkliv*. — *Norrland. Näringar*: boskapsskötsel (mejerihantering, fåbodar,) skogsbruk (timmerflottning, sågverksrörelse). *Djur*: Björn, varg, lodjur, fjällemmel, örn, snöripa, renar. *Folkliv*.

Räkning: De fyra räknesätten med hela tal. Inledning till allmänna bråk samt addition, subtraktion och multiplikation av decimalbråk. Vikt, längd-, liter- och tidsmått. Lärobok av Asperén och Damm, avdelning I. Huvudräkning.
4 l.

Biologi: Det allmännaste av människokroppen genomgången med tillhjälp av skelett och avbildningar. — Katten,
2 l.

hunden, hästen, kon. — Övriga djur se ovan! — Några växter, ritade och beskrivna. Groningsförsök. — Exkursioner.

Teckning: Magnusson, Teckningskurs för nybörjare I, II.

1 l.

Välskrivning:

2 l.

Snickerislöjd: 225 arbeten av modellseriens nummer 1—20 samt 2^{1/2} t. några självvalda arbeten. (Johansson.)

Andra klassen.

Klassföreståndarinna: *Karlgren.*

Kristendom: Berättelser ur Nya testamentet till Jesu lidande och död 30 min. varje dag. efter Bergqvists lärobok. Tredje huvudstycket i Luthers lilla katekes. Bibelläsning. Valda psalmer.

Svenska. *Läsning:* Bergman, Läsebok för skola och hem I. — 5 l. Muntligt återgivande av sagor och berättelser samt uppläsning av smärre poetiska stycken. — *Grammatik: Formlära:* Personliga och possessiva pronomen, transitiva och intransitiva verb, opersonliga och reflexiva verb, svaga och starka verb, modus, tempus, adverb, preposition, konjunktion. *Satslära:* Subjektiv predikatsfyllnad, attribut och adverbial med användande av Heumanns lärobok; föregående läsårs kurs repeterad. — *Rättskrivnings- och interpunktionsövningar:* Richters lärobok II genomgången med undantag för långt medljuds teckning och låneordens stavning. Interpunktionsövningar påbörjade.

Engelska: Swan-Bétis, Scenes of English life, Book I, Lessons 4 l. 1—50 (repeterade), 60—78, 90—103 (enl. Gouin-metod). Skriftliga *reproduktionsövningar* i anslutning till det lästa; avskrivning och diktamensskrivning. Nursery Tales, 3 sagor. Det viktigaste av formläran muntligt meddelat.

Historia: Allmän historia efter Nordahl—Rolfen: Medeltiden. 3 l. Svensk historia efter Grimberg: Forntiden och Medeltiden till 1319.

Geografi: Norge, Finland, Ryssland, Danmark, Nederländerna, 2 l. Belgien, Tyskland och Schweiz.

Räkning: Allmänna bråk samt multiplikation och division med 5 l. decimalbråk. Huvudräkning.

- Biologi:** *Zoologi:* Däggdjuren. — *Botanik:* Några växttyper.
2 l. Exkursioner.
- Teckning:** Enkla geometriska modeller. Några gipser och pres-
1 l. sade blad. Övning i färgläggning. (Kjellin).
- Välskrivning:**
1 l.
- Snickerislöjd:** 165 arbeten av modellseriens nummer 17—35
samt några självvalda arbeten. (Johansson).

Tredje klassen.

Klassföreståndare: *Bergendal.*

- Kristendom:** Nya testamentets *bibliska historia* avslutad; andra
2 l. och tredje artiklarna samt tredje huvudstycket i Luthers
lilla *katekes*; Apostlagärningarna; psalmer. (Andræ).
- Svenska:** *Innanläsningsövningar* efter Bergmans läsebok för skola
5 l. och hem II. — *Rättstavnings- och reproduktionsöv-
ningar*; det viktigaste av interpunktionsläran; långt med-
ljuds teckning och låneords stavning (Richters rättskriv-
ningslära). — *Formlära:* Konjunktiv, finita och infinita
former, hjälpverbens indelning, konjunktioner. — *Sats-
lära:* Agent, apposition; huvudsats och konjunktions-
bisats. Övningar i satsanalys efter Lindvalls lärobok. —
Varje vecka *föredrag*, återgivande av berättelser och
uppläsning av dikter (minst 5 sidor av varje lärjunge).
(Bergendal).

Ämnen för föredrag:

Kompassen. — Om kometer. — Om valfångst. — Elefanten. — En cykel-
färd. — En motorbåtsfärd (2). — En segeltur på Västkusten. — En botanisk
utflykt. — En nattlig utflykt. — Ett slädparti. — En färd till Visby. — Resa
till Gottland och Öland. — En fotvandring i Tyskland. — Sex veckors vistelse
i Grennaforsa. — Skeviks grotta. — Om Lybeck, Wien, Venedig. — Eddy-
stone's fyr torn. — Olympiska spelen i forntiden. — Slaget vid Hälsingborg. —
Karl XII:s hemfärd och vistelse i Stralsund. — Upptäckten av Nordostpassa-
gen m. fl.

- Engelska:** Swan & Bétis, *Scenes of English life*, Book I: Lessons
3 l. 79—97; Book II, Lessons 108—135, 144—160 samt de
flesta övriga kursivt (enl. Gouin-metod). *Lektyr:* Ähl-
ström, Engelsk läsebok s. 1—70. *Grammatik:* Form-
läran. Avskrivning och muntliga översättningsövningar.
Uppläsning av berättelser och dikter. (Jansson.)

- Tyska:** Hjorth-Lindhagen, Praktisk lärobok, styckena 1—50 (några stycken även med ändrade tempora). Übungen 1—8; sid. 164—168. Utfrågning och memorering av texten. — *Grammatik:* Substantiv, adjektiv (ej genitiv och dativ), personliga pronomina (ej genitiv), possessiva pronomina (ej de självständiga), indikativens tempora (ej futurum exaktum) av de temporala hjälpverben samt av det regelbundna svaga verbets aktivum. Grammatiken inövad enligt "Bihang till Praktisk lärobok", avd. II, övn. 1—20, och i anslutning därtill samma bok, avd. I (Grammatikplan) sid. 1—14 och avd. III n:ris 1—132. *Taiövningar.* (Fahlstedt.)
- Historia:** *Allmän historia:* Nya tiden till trettioåriga kriget. *Sveriges historia:* Från och med Gustav Vasa till Gustav II Adolf. (Bergendal.)
- Geografi:** Sydeuropa och de Brittiska öarna jämte en sammanfattande översikt av Europas fysiska och politiska geografi. Geografisk läsning och förevisning av stereoskopbilder. (Bergendal.)
- Matematik:** Repetition av bråk och decimalbråk. Måttsystemet avslutat och repeterat; icke-dekadiska sorter. Enkla reguladetri- och procenttal. Mätning och beräkning av ytor och rymder. Huvudräkning. (Forsman.)
- Biologi:** *Zoologi:* Däggdjuren samt början av fåglarna. Museibesök. *Botanik:* Undersökning av levande växter. Examination efter flora. (Teiling.)
- Teckning:** Gipsar och pressade blad. Övning i färgläggning. (Kjellin.)
- Snickerislöjd:** 168 arbeten av modellseriens nummer 30—50 samt diverse självvalda arbeten. (Johansson.)

Fjärde klassen.

Klassföreståndare *Jansson.*

- Kristendom:** *Israels historia* jämte en översikt av *Gamla testamentets* böcker med läsning av valda stycken. Biblisk geografi och fornkunskap. Psalmer. (Ändræ.)
- Svenska:** *Läsning:* Runeberg, Fänrik Ståls Sagner (några utantill). V. v. Heidenstam, Svenskarna och deras hövdingar. — *Deklamationsövningar:* Några dikter (minst 12 sid.) utantill av varje elev. — *Grammatik:* Formlära i an-

slutning till Sundéns svenska språklära. Satsläran jämte övningar i satsanalys efter Lindvall. — *Rättskrivnings- och repetitionsövningar*. De viktigaste interpunktionsreglerna efter Lindvall. Varje vecka skrivna föredrag, oftast om vad lärjungen själv upplevat eller iakttagit. — 5 uppsatser å lärorummet: 1. Min roligaste sommar- dag år 1909. Ett besök på biografteatern. En lovdag. 2. En tiominutersrast i skolan. Fästningen Hjalteborg. Ett besök på Kungl. Biblioteket i Stockholm. 3. Ett brev. Tåget över Bält. 4. En av mina vänner bland djuren. Boy-scout-rörelsen. 5. (Ännu ej utgiven vid redogörelsens tryckning.) (Alin.)

Ämnen för föredrag:

Puniska krigen, Fredrik den store; Engelbrekt Engelbrektsson, Gustav Vasa; Karl X Gustav, Karl XI, Kalabaliken i Bender, Magnus Stenbock; Charles Gordon; John Ericson; Edison. — Afrika, Floden Rhen, Mont S:t Michael. — Ångmaskinen; Flygteknikens utveckling; Elektriciteten; Telegrafan; Centerbordsbåtar. — Mitt besök på Cuneos menageri. — Jiu-Jitsu. — En cykelfärd till Dalarö, En velocipedfärd på Gotland, En vandring över Omberg, En färd till Bydalen, Reseminnen från sommaren 1909, Ett besök på Västerland-Sylt, Min sommarvistelse på Ångaryd 1909, En resa till Säfsjö och vistelsen där, Mitt besök hos en kamrat, En botanisk utflykt, Ett besök på utställningen i Stockholm år 1909, En segeltur, Påsklovet 1910.

Engelska: *Lektyr:* Burnett, Little Lord Fauntleroy (kursivt), *Swan & Bétis*, Scenes of English Life, Book I, Lessons 38—59, 79—97, Book II, Lessons 108—135, 144—160; (enl. Gouin-metod), övriga kursivt. — *Grammatik*. Formlärnan repeterad, syntax till verbet. *Tillämpningsövningar*. — Samtal i klassrummet, 31—52. *Reproduktionsövningar*. (Jansson.)

Tyska: *Lektyr:* Kleine Schülerbibliothek V och VI, delvis översatta och memorerade, delvis kursivt behandlade. — *Grammatik* motsvarande övningsbok till tyska grammatiken §§ 1—9,2; 13—15; 25—28; 35—37 (t. o. m. sid. 35); 40 A, B; 49 A, B. Provskrivningar på satser ur dessa paragrafer. 2 Reproduktioner. (Jansson.)

Historia: *Sveriges historia* från och med Gustav II Adolf t. o. m. Karl XII. *Allmän historia:* Nyare tiden fr. o. m. 30-åriga kriget till 1789. (Falk.)

Geografi: Asien och Australien. Flitig användning av stereoskopbilder. (Falk.)

Matematik: Enkla *sifferekvationer* av första graden med en obekant; enkla *problem* lösta dels enligt rent aritmetisk metod, dels enligt ekvationsmetod; enklare *algebraiska reduktioner*, successivt införda i sammanhang med ekva-

tionsövningen; i sammanhang härmed repetition av bråk och decimalbråk. *Geometri och linearritning* (utan lärobok): konstruktioner och teorem rörande räta linjer, vinklar, trianglar, parallelogrammer och cirklar (ej satsar om ytor); några mycket enkla övningssatser. (Lagergren.)

Fysiska laborationer och demonstrationer (utan lärobok): Bestämning av förhållandet mellan omkretsen och diametern hos cirklar; kalibermått, nonie, mikrometerskruf; vägning med anv. av tara; vätsketryck; Archimedes' princip; jämförande specifika viktsbestämningar av fast kropp medels Molls bågare och hydrostatisk våg, av vätskor medels pyknometer och sänkkropp. Försök över lufttrycket med Torricellis rör, kvicksilverbarometern, försök angående lufttryckets avtagande med höjden över jordytan, vattenpumpar, luftpumpar, aneroidbarometrar. Något om grafisk registrering: regelbunden daglig avläsning och registrering av lufttryck och temperatur under påsklovet, självregistrerande barometrar, grafisk framställning av dagliga temperaturvariationer i Uppsala och av årliga variationer för någon ort i Sverige enligt tabeller i Nyströms handbok i Sveriges geografi; iakttagelser på dessa kurvor bestående i övning att bestämma medeltemperaturen vid ett visst tillfälle och omvänt tiden, då en viss medeltemperatur brukar råda; temperaturmaxima och temperaturminima; i sammanhang härmed något om insamlade av primäruppgifter för statistiskt ändamål och om medelvärdens betydelse i statistiken (särskilt för underlättande av geografiundervisningen); hävstänger, block, lutande planet. — Vid laborationsövningarna ha lärjungarna arbetat i grupper om 3 i varje. Över alla försök (även demonstrationer) ha skriftliga redogörelser uppsatts av lärjungarna. Samtliga apparater ha avritats på lärosalen. (Lagergren.)

Biologi: *Botanik:* Växternas yttre organ efter levande växter. 3 l. Enklare växtfysiologiska försök. *Zoologi:* Fåglar, kräldjur, groddjur, fiskar samt insekter. Museibesök. (Teiling.)

Teckning: Föremål ur modellsamlingen i projektion och med angivna mått. Perspektivisk ritning efter klotsar. Blad och frukter med färgläggning, övergående i fullständig målning. Några fåglar i blyerts och färg. (Kjellin.)

Femte klassen.

Klassföreståndare: *Andræ.*

- Kristendom:** *Jesu liv* och *Nya Testamentets böcker* med läsning
 2 l. i evangelierna, apostlagärningarna och breven (Staves lärobok med undantag av kapitlet: Översikt av Jesu förkunnelse). Fjärde och femte huvudstyckena i Luthers lilla *katekes*. (Andræ).
- Svenska:** *Läsning:* Snoilsky, Svenska bilder; Runeberg, Älgskyt-tarne; Bergman, Läsebok i nyare svensk litteratur I. — *Grammatik:* Formläran och satsläran. Rättskrivnings- och interpunktionsprov. — *Deklamation* (minst 12 sid. av varje lärjunge). — *Föredrag* (minst 2 av varje lärjunge). 5 *uppsatser* å lärorummet. (Bergendal.)

Ämnen för uppsatser:

- N:o 1. Vita frun av Carl Snoilsky. — Ett besök på konstindustriutställningen i Stockholm 1909. — En dag under sommarferierna.
 „ 2. Napoleon I:s fall. — Något om vinteridrott. — Humlegården.
 „ 3. Fransk-tyska kriget 1870—71. — Inbyggarna i Nordamerikas Förenta stater. — Om sädesslagcn.
 „ 4. Rysk-japanska kriget. — Egypten. — Bläckfiskarna. — Min käraste sysselsättning.
 „ 5. (Ej utgivna vid redogörelsens tryckning).

Ämnen för föredrag:

Om fotografitelegrafering. — Halleys komet och kometer i allmänhet. — Om jordens inre. — Ett stycke stenkol. — Koksaltet. — Om fjärilar. — Något om fåglarna i vår trädgård. — Ett och annat från Bohuslän. — Något om Hven. — Om Söderhamn; Uppsala; Nyköping; Ronneby med omnejd; Gottska Sandön. — Min sommarvistelse på Nynäs. — Min vistelse i Binz och resan dit. — Ett besök i Köpenhamn. — Ett besök på Kockums emaljerverk, Ronneby. — Minnen från sommaren 1909 (2). — En utflykt till sjöss. — En långfärdssegling med "Klutsen". — En fiskesegling. — En kanotsegling i Stockholms inre skärgård. — Idrottsföreningen Kamraternas internationella tävlingar i Idrottsparken den 20—22 aug. 1909. — Undervattensbåten Valen och dess färd till Sverige. — Brandväsendets utveckling i Stockholm intill våra dagar. — Dykarkonsten. — Hästgardeskasernen. — Jockejernas konung. — Fädernas gudasaga. — Olympiska spelen i forna dagar. — Marcus Aurelius. — Schweiziska frihetskriget. — Gustav Vasa befriar Sverige. — Karl X Gustav och Danmark. — Voltaire. — Rousseau. — Napoleons barndom. — Bismarck. — Sjökrigshändelserna under rysk-japanska kriget. — Några av de större uppfinningarna under tidevarvet 1789—1871 m. fl.

- Engelska:** Swan & Bétis, Scenes of English Life. Book I, Part II samt Book III, Lessons 108—135; 144—150; dessutom 5 l. 151—178 kursivt behandlade. Läsorna ha preparerats utförligt, under större delen av läsåret med slutna böcker; det har därvid varit lärarens uppgift att väcka hos lärjungarne en livlig bild av just den tavla, som ifrågavarande lektion avsåg att framställa. Vid förhöret är det lärjungens uppgift att med stöd av frågor omtala lektionens innehåll. Var 14:de dag har ägnats en timme åt skriftlig reproduktion direkt ur minnet av vissa partier ur det genomgångna. Förändringar till person och tempus ha därvid som oftast förekommit. — *Grammatik:* Formläran repeterad, syntaxen genomgången i huvuddrag. Åbergson, Samtal i klassrummet ha inlärts som exempel till syntaktiska företeelser oeh för att rikta ordförrådet. — *Lektyr:* Books for the Bairns, 4, 78, 90, 102 översatta, lästa eller berättade. (Jansson.)
- Tyska:** *Lektyr:* Kleine Schülerbibliothek VI: Hauff, Das kalte Herz 3 l. (48 sid.); Pederzani—Weber, Auf rauhen Pfaden (41 sid.) — *Grammatik:* Formläran avslutad och repeterad. — *Muntliga och skriftliga övningar:* Övningsbok till tyska grammatiken §§ 13—26, sid. 42—58. — *Allmän grammatik.* — *Skrivövningar* på svarta tavlan. — *Talövningar och reproduktionsövningar.* (Fahlstedt).
- Historia:** *Allmän historia:* Löw, Nyaste tiden. — Sveriges historia 3 l. från 1718 till våra dagar. — Historisk läsning. (Bergendal).
- Geografi:** Amerika, Afrika. — Geografisk läsning. Föreläsning av 2 l. stereoskopbilder. (Bergendal).
- Matematik:** *Geometri:* Euklides I avslutad och repeterad, II: 1—34; 4 l. IV: 1—9, 15. — *Algebra:* Hela tal och bråk samt ekvationer och problem av första graden med en obekant. (Andræ).
- Fysiska laborationer** och demonstrationer (utan lärobok): Utvidgning. Termometern. Om värmemängder. Smältning och stelning. Ångbildning och kondensation. Värmets fortplantning. Ångmaskinen. — Magnetism. — Försök med elektriska pendeln, elektrooskopet, elektroforen, Franklins skiva, leydnerflaskan och influensmaskinen. — Om elektrisk ström och olika elektriska element. Elektromagnetismen. Galvanometrar. Elektriska ringklockan. Ampèremetern. Telegrafan. Induktionselektricitet. Magnetinduktion. Dynamon. Elektrisk kraftöverföring. Telefonen. (Andræ).

- Kemiska laborationer:** Förbränning i luft, syre, svavel och klor.
 2 l. Oxider och svavelföreningar. Andning. Luften och vattnet. Särskiljande av syre, väte, kväve och kolsyra. Elektrolys. Framställning av de vanligaste syrorna och baserna, deras reaktioner och inverkan på varandra. Salter. Syrors inverkan på metaller. — Kemiska formler ha använts, dock utan att ingå på molekylar- och atomteori. — Laborationer. (Forsman).
- Biologi:** *Botanik:* Översikt av märkligare växter; undersökning av levande växter; förhör av lärjungarnes herbarier, som bära innehålla minst 100 växter. — *Zoologi:* De ryggradslösa djurens typer fr. o. m. kräftdjur. (Hemmendorff).
- Teckning:** Perspektivisk ritning efter klotsar och tillämpningsmodeller, delvis färglagda. Några blommor och fåglar. — Konstruktionsritning: plana konstruktioner samt början av projektionsläran. (Kjellin.)

Första Ringen.

Klassföreståndare: *Alin.*

- Kristendom:** *Bibelläsning:* Apostlagärningarna; *Kyrkohistoria*,
 2 l. se ämnet Historia! *Föredrag* av eleverna. (Alin.)
- Svenska:** *Läsning:* Lindvall, Svensk läsebok VI (Lenngren, Franzén, Wallin, Geijer, Tegnér, Rydberg, Snoilsky, Heidenstam, Lagerlöf, Strindberg, Fröding, Karlfeldt); Schück-Lundahls läsebok I, 3; Tegnér's Fritjofs saga. *Litteraturhistoria:* medeltiden enligt Steffen jämte läsning. *Dispositionsövningar* i anslutning till Fagerlund. *Föredrag* (minst 2 pr elev). *Diskussioner* ha anordnats om följande ämnen: 1. Vilken sport är nyttigast? 2. Vem är Sveriges störste skald? 3. Vem är världens störste statsman? 4. Vilken är den bästa statsformen? 5. Tobaksrökning. *11 uppsatser*, av vilka 4 på lärorummet. Ämnen: 1. Nordpolsforskningens historia. 2. Ett besök på utställningen i Stockholm år 1909; Egyptens historia under forntiden. 3. Olympiska spelen under forntiden. 4. Istiden i Skandinavien; Standsstriderna mellan patricier och plebejer; En höstdag. 5. Framställning och utläggning av Geijers dikt "Vikingsen". 6. Augustinus; Min julafton år 1909; Kamratlivets

uppfostande betydelse. 7. Hunnerna; Varför förlorade Sverige Finland? 8. Kaffet. 9. Australiens växt- och djurvärld; Järnvägen och dess betydelse. 10. Tillverkningen av glas. 11. (Ännu ej utgivna vid redogörelsens tryckning).

Ämnen för föredrag:

Våra fornordiska konungasagor och deras ursprung; Anna Maria Lenngren, Wallin, Geijer, Selma Lagerlöf, Robert Burns. — Leonardo da Vinci, Rembrandt och hans konst, Anders Zorn. — Plato; Magelhaens och den första världsomseglingen; Amiral Claes Uggla; Svenska flottans historia; Betydelsen för Sverige av ett starkt sjöförsvär; Svenska kavalleriet och dess uppgift i fält; Slaget vid Holoftin; Marie Antoinette; Charles Gordon; Det fransk-tyska kriget 1870—71; Slaget vid Mukden. — Konstantin den store och kristendomen; Augustinus; Muhammed och araberna; Buddhismen. — Geografiska föreställningar och kunskaper hos forntidens folk; Argentina; Australnegrerna; Lapparnes liv; Den norrländska skogsarbetarens liv. — Något om fixstjärnor; Vårt planetsystem; Halleys komet. — Ånghammaren; Induktionselektriciteten; Röntgenstrålarna och deras upptäckare; Om aeroplaner; Automobile; Torpeder. — Om vulkaner och jordbävningar. — Teodling. — Om djurätande växter. — Myrornas liv; Kräldjuren; Elefanten. — Yachtseglingens utveckling; Amerikapokalens historia. — Ett dygn till sjöss ombord å en seglare under svensk flagg; Min resa i mellersta Sverige sommaren 1909. (Alin.)

Engelska: *Lektyr:* Little Lord Fauntleroy (80 s.). *Grammatik:*

3 l. Av syntaxen: Om artiklarne; formläran repeterad. *Skrivövningar* på svarta tavlan. (Lindqvist.)

Tyska: *Lektyr:* Svedelius, Deutsches Lesebuch I (sid. 1—70). —

3 l. *Grammatik:* Formläran repeterad; av syntaxen läran om artikeln, substantivet, adjektivet, pronomina och infinitivet. — *Muntliga och skriftliga övningar* (ur Övningsbok till den tyska grammatiken samt efter Hjorth-Heumann, Tyska skrivövningar). — 14 stilar (reproduktion eller översättning), alla på lärorummet. — *Talövningar*. — *Frivilligt arbete*, kontrollerat genom tentamina: av 6 lärjungar Pederzani-Weber, Auf rauhen Pfaden (75 sid.); av 6 samma bok (50 sid.); av 1, Heyse, Der verlorene Sohn (58 sid.). (Fahlstedt.)

Latin: Liljeblads Latinska läsebok genomgången. Det väsentliga

6 l. av formläran inövat; viktigare delar av syntaxen i sammanhang med läsestyckena. (Bergendal.)

Historia: *Kurs:* Gamla tiden och medeltiden i såväl allmän och

3 l. svensk historia som i kyrkohistoria. *Koncentrationsläsning* mellan ämnena historia och kyrkohistoria har anordnats icke blott för att därigenom ytterligare medverka till organisk enhetlighet i elevernas kunskaper över huvud utan även för att befordra en sannare och rikare insikt i den kristna kyrkans liv, genom att se detsamma emot

bakgrunden av och i sammanhang med den allmänna kulturutvecklingen. Genom koncentrationsläsningen undviks den tidsförsummelse, som annars vid försök att betrakta kyrkans utveckling ur nämnda synpunkt skulle vållas av att partier ur den allmänna historien upprepades under kristendomsundervisningen. Principen för stoffets behandling, har varit att främst lämna utrymme åt det religionshistoriska, därefter åt den allmänna kulturhistorien och sist åt den politiska. — Då gamla tiden i allmänna historien blivit genomgången till kristendomens inträde i världen, påbörjas läsningen av kyrkohistorien. Därvid tillfogas på vederbörligt ställe de uppgifter, som läroboken i allmän historia lämnar i slutet av gamla tiden om vissa romerska kejsare. Kyrkohistorien fortsättes till germanernas kristnande. Därpå följa medeltidens allmänna historia och den germanska folkvandringens folk, till dess att i läroboken kapitlet om Gregorius den store begynner. En närmare orientering sker nu i kulturutvecklingen bland nordens germaner genom läsning av forntiden i Sverges historia. (Parallellt härmed genomgås i ämnet *svenska*, den äldsta nordiska litteraturens historia). Kyrkohistorien tager sedan vid med en skildring av den kristna missionens framgångar till och med Europas kristnande. Vid behandlingen av den fara, som på denna tid hotade kristendomen utifrån genom muhammedanismen, tillägges från allmänna historien en framställning av den muhammedanska kulturen. Fortsättning sker med allmän historia om "Frankerna och Karl den store", "Angelsaxarna och Alfred den store", "Tyskland under Otto den store". Nu återtages kyrkohistorien, där den del behandlas, som redogör för påvekyrkans utveckling från och med Gregorius den store till och med dess kulmen (tillägg infogas från allmänna historien om striden mellan medeltida påvemakt och furstemakt). I allmän historia läses därpå "Ludvig den helige i Frankrike" och "Vilhelm Erövraren i England." I samband med den sistnämndes historia, föres man osökt över till kapitlet om "Länsväsendet och riddarlivet". Men då feodalismen vann sin typiska utprägling ej blott i Vilhelm Erövrarens rike utan även i den österländska statsbildning, som uppstod genom korsstågen, och då vidare riddarväsendet genom dem bragtes till sin högsta blomstring, är övergången till "Korsstågen" given. De läsas enligt kyrkohistorien med komplettering från allmänna historien. Sedan kyrkohisto-

rien blivit fullföljd till slutet av medeltidskyrkans andra skede, riktas uppmärksamheten på den allmänna kulturutvecklingen i nordens under medeltiden fram t. o. m. Magnus Ladulås' regering. Allmän historia tages där- efter åter upp och läses från och med "Kejsar Rudolf I i Tyskland" till medeltidens slut, dock med förbigående av kapitlet om "Kyrkomötet i Konstanz". Nu följer tredje skedet av medeltiden i kyrkohistorien, därpå återstoden av nordens medeltid. (Alin.)

Geografi: Allmänna geografin och Sveriges geografi. (Eriksson.)

2 l.

Matematik: *Algebra:* Ekvationer av 1:a graden med en och flera obekanta jämte problem (efter Möller I). Räkning med kvadratrötter, ekvationer av 2:a graden jämte problem (Möller II, kap. 1, 3 o. 4). Proportionslära. — *Geometri:* Hellgren: Euklides VI bok §§ 1—40. Geometriska övnings-satser. — 14 matematiska uppsatser. (Andræ.)

7 l.

Fysik: Läran om vätskors, gasers och fasta kroppars jämvikt. Reallinjen De viktigaste astronomiska företeelserna. Problemlösning. Frivilliga laborationer. (Forsman.)

2 l.

Kemi: Sammanfattande inledning. Metalloiderna t. o. m. kväve. Reallinjen Räkneövningar. (Forsman.)

2 l.

Biologi: *Botanik:* De viktigaste dikotyledona familjerna efter Almquists lärobok. Förhör av lärjungarnas herbarier, som böra innehålla minst 150 växter. (Hemmen-dorff.)

1 l.

Teckning: Modeller i fritt perspektiv, delvis skuggade och färglagda. — Fortsättning av projektionsläran till läran om linjers verkliga storlek. Geometriska mönster. (Kjellin.)

2 l.

Andra Ringen.

Klassföreståndare: Lagergren.

Kristendom: Första Korinterbrevet. Kyrkohistorien från början till reformationstiden. Kristlig religionslära (§§ 1—10 och 15—25). — *Föredrag av lärjungar:* Augustinus, Frans av Assisi, Mystiken, Savonarola. (Alin.)

2 l.

Svenska: *Litteraturläsning:* Isländsk och äldre svensk litteratur till och med storhetstidevarvet i anslutning till *Steffens litteraturhistoria*. Oehlenschläger, Hakon Jarl; och

3 l.

Holberg, Erasmus Montanus. — 11 *uppsatser*, av vilka 4 på lärorummet. Dispositionsövningar. — *Föredrag* (minst ett större av varje lärjunge — se *fackämnen*). (Jansson.)

Ämnen för föredrag inom svenskans område:

Wivallius, Bellman, Holberg, John Ericsson, Zeppelin. — 1600- och 1700-talets förnämsta målare, Socialism och socialprogressism.

Ämnen för uppsatser:

- N:o 1. Utvecklingen av förbindelserna mellan Väst-Europa och Öst-Asien (på lärorummet).
- ” 2. Renässancen.
- ” 3. Om tidsbestämning. Tideräkningen och kalendern.
- ” 4. Koncentrationsläsningens fördelar och olägenheter (på lärorummet).
- ” 5. Ur en isländsk stormans liv. Jämförelse mellan nordbornas sedliga ideal och det kristna.
- ” 6. Nyttan av språkstudier. Historiens uppgift och betydelse (på lärorummet).
- ” 7. Betydelsen av bortvalet. Olaus Petri i dikten och verkligheten.
- ” 8. Stämningstryck.
- ” 9. Munkväsendets ljusa och mörka sidor. Mot reformationen i Sverge och varför den misslyckades. Vad gagn har England av sina kolonier.
- ” 10. Romarnes och grekernas uppfattning om underjorden. Om de olika aggregationsformerna. Om förbränningen i naturen. Matsmältningen.
- ” 11. ("Allmänna" ämnen — ännu ej utgivna vid tryckningen av årsredogörelsen).

Engelska: *Lektyr:* Barry Pain, Eliza (kursivt); Swan & Bétis, Scenes of English Life, Book II, Book III. De olika lektionerna ha efter preparation memorerats i hemmet och så i skolan berättats och utfrågats. Serieinnehållet har på lämpliga punkter kompletterats med uppgifter rörande landets förhållanden. *Skrivningarna*, 7 till antalet, ha bestått i uppsatser över ämne, som behandlats i serierna. Lärjungarna ha i förväg fått veta, vilka serier skrivningen skulle omfatta. Vid skrivningens början har på tavlan uppskrivits uppsatsens titel och disposition, varefter lärjungarna utan andra hjälpmedel än ett på katedern liggande engelsk-svenskt lexikon (i de sista skrivningarna har även en grammatik funnits tillgänglig) författat sina uppsatser.

Ämnen för uppsatserna:

1. Blackie and Brownie;
2. A stay in England (sports and games);
3. A railway excursion to Oxford;
4. A fortnight at Brighton;
5. The shipwrecked Mariner's story;
6. Cricket and a Cricket Match;
7. Christmas time in England.

Grammatik: Syntaxen i översikt, Formläran repeterad. — Muntliga *tillämpningsövningar*. — Skriftlig *reproduktion* av okänd text. — *Uppläsning* av sagor och berättelser. (Jansson).

- Tyska**: (Språken ha under läsåret koncentrerats så, att endast ett
2 l. språk lästs åt gången och då på alla åt levande språken anslagna timmar). *Lektyr*: Hoffman, Heute mir, morgen dir; Heyse, Colberg. — *Grammatik*: Syntaxen avslutad; Formläran repeterad. Övningsbok till syntaxen till större delen muntligen genomgången och repeterad. — 9 *skrivövningar* på lärorummet, varav 4 *reproduktioner*.
- Franska**: *Lektyr*: Böttker—Höst, Franska läsestycken, s. 1—60.
2 l. — *Grammatik*: Formläran repeterad. (Jansson).
- Latin**: Några stycken ur Liljeblads läsebok, repeterade; Cæsar,
6 l. De bello Gallico I (29 sidor); Ovidii Metamorphoses: Pyramus et Thisbe, Dædalus et Icarus, Orpheus et Eurydice, Midas et Bacchus, Philemon et Baucis (363 v.) till en del repeterade. Syntaxens huvuddelar och verbalförteckningen i formläran genomgångna; övriga delar av formläran repeterade. — Kvantitets- och verslära. — Skriftliga översättningsövningar, huvudsakligen ur 2:a boken av Cæsar, i hemmet 5 gånger, i skolan 5 gånger. (Lindroth).
- Historia**: *Allmänna*: Nyare tiden till 1715. — *Fäderneslandets*:
3 l. Från 1521 till 1654. — *Föredrag av lärjungarna*: Richelieu, Belägringen av Stralsund; Magdeburgs fall; Gustav I och lübeckarne; Mazeppa och hans inflytande på Karl XII:s ryska politik; Hugonoterna. (Falk).
- Geografi**: Carlson—Fagerlund, Skolgeografi. 2:a kursen, 2:a av-
1 l. delningen. (Falk).
- Matematik**: Läran om *andragradsekvationer* utförligare: sam-
6 l. manhang mellan rötter och koefficienter, rotekvationer, ekvationer av högre gradtal, vilkas lösning kan återföras till andragradsekvationen, system av andra graden i sammanhang med planimetriska uppgifter. Det enklaste av läran om *rötter*, *potenser* och *logaritmer*, *siffreräkning* med logaritmer. — Proportionslärans tillämpning på den *plana geometrien* avslutad, i nära sammanhang därmed fullständig elementär kurs i *planimetri* och *plan trigonometri*. — *Rätvinkliga koordinater*, koordinater på jordytan, *grafisk framställning* av enkla funktioner. De trigonometriska talen definierade i cirkeln, grafisk framställning av de trigonometriska funktionerna, studium av dessa kurvors allmänna egenskaper: kontinuitet, periodicitet, fasskillnad,

maxima och minima, tangent, asymptot. De viktigaste trigonometriska formlerna med tillämpning på enklare ekvationer, varvid de ovannämnda kurvorna använts för diskussion av resultaten. (Lagergren).

Fysik: Värmeläran fullständigt enligt Moll. — Meteorologi. —
Reallinjen 3 1. Läran om magnetismen. Elektrostatiken. — 7 lärjungar
hava tenterat J. Tyndalls Värmet betraktat såsom rörelse och 6 av dessa dessutom Timbergs Meteorologi. — Problemlösning. 2 *skrivningar* på lärorummet.

Föredrag av lärjungarna: Om den Kant—Laplace—Nordenskjöldska teorien för solsystemets uppkomst och utveckling. — Olika uppvärmningssystem för bopingshus och större lokaler. — Om årstiderna. — Om de viktigaste faktorer, som äro bestämmande för en orts klimat och Om Sveriges klimat (2 föredrag av samma lärjunge). — Om väderleksförutsägelser.

Frivilliga laborationer: Undersökning av vågars känslighet vid olika belastningar. Bestämning af järns specifika värme, dels enligt Bouty & d'Almeida, dels enligt "blandningsmetoden" med beaktande av de viktigaste felkällorna. Bestämning av en brasas temperatur medels metallkropp och kalorimeter, i sammanhang härmed spec. värmets beroende av temperaturen, uppställning av interpolationsformler och deras användning. Undersökning av en kvicksilvertermometers fundamentallpunkter; deprimering av nollpunkten. Framställning av normallösningar. Kokpunktsbestämning hos rörsocker- och klornatriumlösningar av olika koncentration. Frys-punktsnedsättning i samma lösningar. Bestämning av vattnets täthetsmaximum enligt Despretz. (Lagergren).

Kemi: Repetition av väte, saltbildare och syre-svavelgruppen. De
Reallinjen 2 1. återstående metalloiderna och lätta metaller. Allt efter
Abenius' lärobok. — *Föredrag av lärjungar:* Om soda och sodatillverkning. — Sveriges järnindustri. (Westenius).

Biologi: *Botanik:* De återstående av de fanerogama familjerna
2 1. enligt Almquists lärobok. — *Zoologi.* Människokroppen samt hälsolära enligt Almquists zoologi. Exkursion. — *Föredrag av lärjungar:* Om våra viktigaste kryddor. — Något om Sveriges djurvärld. (Hemmendorff).

Teckning: Modeller i fritt perspektiv, delvis skuggade och färg-
R. 2 t. lagda. Några blommor, frukter och fåglar målade. —
L. 1 t. Fortsättning av projektionsläran till läran om cylinderns skärning och utbredning. Geometriska mönster. (Kjellin).

Tredje Ringen.

Klassföreståndare: *Falk*.

- Kristendom:** Första Korintjerbrevet. Kyrkohistorien från och
 2 l. med pietismen samt repetition av gamla tiden och medeltiden till påvekyrkans förfall. Kristliga religionsläran fullständigt genomgången. (Alin).
- Svenska:** *Litteraturhistoria:* Frihetstiden, Gustavianska tiden,
 3 l. Nyromantiken påbörjad; *läsning* ur de genomgångna författarnes skrifter. Läsning av "*En glad gut*" på originalspråket. — *Föredrag*. — 11 uppsatser, av vilka 4 på lärorummet.

Ämnen för föredrag:

Catilina. — Cicero. — Cæsar. — Karl XII:s här under vintern 1708—1709. — Magnus Stenbock och slaget vid Helsingborg. — Karl XII:s död. — Arvid Bernhard Horn. — K. M. Bellman. — Den siste athénaren. — August Strindberg, hans livsåskådning. — Om havets rytmiska rörelser. — Om dykare och dykareapparater. — Om Tegelbruk. — Stenografi.

Ämnen för uppsatser:

- N:o 1. Eftersträvansvärd jämlikhet och förkastlig jämlikhet (5). — Lekarnes och sportens uppfostrande betydelse (15). — Om betyg (2). — När kan ungdomen sägas vara en lycklig tid (6)?
- " 2. Ludvig XIV:s förtjänster och fel såsom regent (19). — Olov Rudbeck, en karaktärsbild från Sveriges storhetstid (4). — Skildring av naturen i min hembygd (6).
- " 3. Säg icke allt, vad du tänker, men tänk allt, vad du säger (7)! — Är krig berättigat (11)? — Huru bör man läsa tidningar (4)? — Vart jag helst vill företaga en resa (7).
- " 4. (Mogenhetsämnen). Grunddragen av Luthers sedligt religiösa åskådning (0). — Rom och Karthago (0). — Den östeuropeiska frågan under adertonhundratalet (0). — Adelsväldet i Sverige under sextonhundratalet (4). — Nilfloden (0). — Redogör för innehållet i någon av Shakspeares dramatiska arbeten (2)! — Om vattencirkulationen på jorden och i dess atmosfär (4). — Insekternas betydelse för befruktningen inom växtvärlden och växternas anpassning härför (0). — Mikroskopet och dess användning (0). — Tidningspressens betydelse (16). — (Reservämne:) Tsar Peters betydelse för Ryssland (2).
- " 5. Valfritt ämne.
- " 6. Förtjänster och fel hos förmyndarstyrelsen för Karl XI (11). — Vem är Sveriges störste författare (4)? — Om nyttan av sociala studier (2). — Vilket är svenskarnes svåraste nationallyte (8)?
- " 7. Vilken av de tre phalziska Karlarna anser du vara den störste (3)? — "Karl XI" (Böttiger) (3). — Vilka egenskaper hos Karl XII äro mest värda vår beundran (9)? — Poltavaslagets följder för Sverige (5). — Karl Mikael Bellman (6).

- N:o 8. Kellgrens satiriska diktning (4). — "För var dag blir världen en dag bättre" (Heidenstam) (2). — Teaterns inflytande på gott och ont (9). — Vilket eller vilka främmande språk böra vi svenskar isynnerhet studera (12).
- " 9. Den kristna kyrkans författning under Gamla tiden (6). — Nattvardsläran utveckling under Gamla tiden och Medeltiden (2). — Järnets framställning (18). — De musikaliska instrumenten (1).
- " 10. (Mogenhetsämnen). Den svenska psalmboken (0). — Horatius som lyrisk skald (0). — Greker och perser under forntiden (0). — De förnämsta partierna under den stora franska revolutionen (0). — Den svenska östersjöpolitiken under 1500- och 1600-talen (1). — Redogör för någon av berättelserna i Heidenstams "Karolinerna" (2) — Polartrakternas natur (7). — Om födans lämpliga sammansättning ur näringssynpunkt (0) — Fortplantningen hos kryptogamerna (0). Energi och Energiförvandlingar (4). — Om uret (0). — Naturvetenskapens betydelse för allmänbildningen (13).
- " 11. Karakteristik av Anna Maria Lenngrens satir (5). — Anledningar till den stora franska revolutionen (16). — Varför förlorade vi Finland (2)? — Nyttan av historiska studier (4). (Falk).

Engelska: *Lektyr:* Jerome, Novel Notes, avslutad; Kipling, Mowgli

Reallinjen: Stories (150 sid.), delvis kursivt. — *Grammatik:* syntaxen avslutad; muntliga och skriftliga övningar. — 9 *stilar*, alla på lärorummet. — *Talövningar.* (Fahlstedt).

Latinlinjen: *Lektyr:* Jerome, Novel Notes avslutad, kursivt; Burnett, Little Lord Fauntleroy (175 sid.). — *Grammatik:* syntaxen avslutad. — *Skrivövningar.* — *Talövningar.*

Tyska: *Lektyr:* Voss-Svedelius, Deutsches Lesebuch II (70 sid.), delvis kursivt. — *Grammatik:* repetition av formlära. — *Muntliga och skriftliga övningar* (efter Hjorth-Heumann). — 11 *stilar*, alla på lärorummet. — *Talövningar.* — *Uppläsning av dikter.* (Fahlstedt).

Franska: *Lektyr:* Jules Verne, Le tour du monde (125 sid.), delvis kursivt. — *Grammatik:* det viktigaste av syntaxen. — *Muntliga och skriftliga övningar.* En lärjunge har skrivit franska i st. f. tyska (11 *stilar*). — *Talövningar* (efter Stier, Petites Causeries). (Fahlstedt).

Latin: Cæsar, De bello Gallico II, III (28 sidor) IV kursivt; Cicero In Catilinam I, (12 sidor); Vergilii Aeneid I, II (omkr. 700 v.). Formläran repeterad. Syntaxen genomgången och delvis repeterad. Kvantitets- och verslära. Antikviteterna fullständigt genomgångna. 14 *stilar* (från latin till svenska) alla på lärorummet. (Lindroth).

Historia: *Allmänna:* tiden 1648—1830. *Fäderneslandets:* tiden 1660—1818. (Falk).

Filosofi: Hela psykologien, viktigare partier däri belysta med enklare experiment eller ock med scioptikonbilder. (Alin).

- Matematik:** *Algebra:* exponentialekvationer, serier och sammansatt ränta. Newtons binominalteorem. — *Trigonometri:* hela kursen. — *Differentialkalkyl:* Limes-begreppet. Limes för enklare algebraiska uttryck, för $\frac{\sin x}{x}$, $\frac{\operatorname{tg} x}{x}$. Beräkning av talet e. Begreppet derivata såsom limesvärde och derivatans geometriska tydning. Derivering av algebraiska och trigonometriska funktioner av formen $y = f(x)$. Derivatans av summor, produkter och kvoter samt av en funktion av en funktion. Den bibringade färdigheten i derivering har använts på uttagandet av tangentens och normalens ekvationer till algebraiska och trigonometriska kurvor. — *Stereometri:* Guldbergs lärobok till klotet. — *Analytisk geometri:* Punkten, räta linjen och cirkeln. Konstruktion av kurvor och beräkning av deras tangenters, normalers och asymptoters ekvationer. Under läsåret ha lärjungarne utarbetat 15 *matematiska uppsatser* på lärorummet. (Eriksson).
- Latinlinjen 4 l. Läran om logaritmer avslutad och repeterad. Exponentialekvationer. Maximi- och minimiuppgifter, huvudsakligen av planimetriskt innehåll. Planimetri. Trigonometri. Läran om serier påbörjad. — 11 *uppsatser*, alla på lärorummet. (Forsman).
- Fysik:** Elektricitetsläran slutläst, akustik och optiken till läran om linsér. Problemräkning. Under läsåret ha lärjungarne utarbetat 4 *fysikaliska uppsatser* på lärorummet. Statik, värmelära, akustik och optik.
- Reallinjen 4 l.
Latinlinjen 3 l.
- Kemi:** De lätta metallerna samt zink- och järngruppens metaller efter Berwalds lärobok. — *Laborationer* i regel varannan vecka. Eleverna hava vid dessa varit uppdelade i två avdelningar, som omväxlande laborerat Torsdagar kl. 6—7,45 e. m. och fredagar kl. 8—9,45 f. m. Inom vardera avdelningen hava två och två laborerat tillsammans och därvid syntetiskt behandlat åtminstone en lätt och en tung metall. (Westenius).
- Reallinjen 2 l.
- Biologi:** *Botanik:* Växternas inre byggnad samt deras livsytringar. — *Zoologi:* Översikt av ryggradsdjurens samt nässelldjurens och urdjurens byggnad. Historisk framställning av utvecklingsläran. Museibesök. (Hemmendorff).
- 1 l.
- Teckning:** Modeller i fritt perspektiv, delvis skuggade och färglagda. Några fåglar och blad målade. — Fortsättning av projektionsläran till och med skuggläran. (Kjellin).
- Reallinjen 2 t.
Latinlinjen 1 t.

Fjärde Ringen.

Klassföreståndare: { Reallinjen: *Fahlstedt.*
{ Latinlinjen: *Lindroth.*

Kristendom: Föredrag av läraren om värdet av bibelstudium för
2 1. personlighetens utveckling. Kyrkohistorien och den kristliga religionsläran repeterade. Grunddragen av Jesu liv och av profetismen i Israel. (Alin.)

Svenska: *Litteraturhistorien* avslutad och repeterad. Läsning
2 1. ur de genomgångna författarnes skrifter. 9 uppsatser (med mogenhetsskrivningen), varav 5 på lärorummet.

Ämnen för uppsatser:

- N:o 1. Ekonomiska och sociala följder av industriens snabba utveckling i Sverige under senare år (6). — Nyttan av utställningar (7). — Varför övas skolungdomen i vapnens bruk (6)? — "Gror bragdens ära blott på krigets mark? Kan ej den vapenlöse hälsas stark och visa hjältemod?" (Runeberg) (3).
- " 2. Reaktionen efter 1815 och dess orsaker (1). — Mina tankar om Napoleon (13). — Per aspera ad astra (1). — Karakteristik av Lidners diktning (6).
- " 3. Påvedömet utveckling till reformationen (8). — Olika slag av kemiska föreningar (0). — Färgernas betydelse i växt- och djurriket (3). — Spektralanalysen (8). — Senatens och folkförsamlingens i Rom befogenheter (2).
- " 4. (Mogenhetsämnen.) Grunddragen av Luthers sedligt religiösa åskådning (0). — Rom och Karthago (0). — Den östeuropeiska frågan under 1800-talet (2). — Adelsväldet i Sverige under 1600-talet (2). Nilfloden (2). — Redogör för innehållet i något av Shakspeares dramatiska arbeten (1). — Om vattencirkulationen på jorden och i dess atmosfär (0). — Insekternas betydelse för befruktningen inom växtvärlden och växternas anpassning härför (4). — Mikroskopet och dess användning (3). — Tidningspressens betydelse (7).
- " 5. Valfritt ämne.
- " 6. Rådets ställning i Sverige under gångna tider (10). — Vem är Sverges störste författare (5)? — Om nyttan av sociala strider (2). — Vilket är svenskarnes svåraste nationallyte (5)?
- " 7. Huru stiftas lag enligt Sverges nu gällande statskick (3)? — Den svenska riksdagens kontrollerande myndighet (8). — Erik Gustav Geijer (7). — Nyromantikens fel och förtjänster (2). — Tegnérns ställning till fosforisterna (1).
- " 8. C. J. L. Almqvist (1). — Renässansens inverkan på det allmänna tänkesättet (4). — Filip II och hans politik (4). — Orsakerna till motreformationens framgångar (6). — "Ve dig, som dömt andras fel men egna glömt!" (Shakspeare) (6).

- N:o 9. (Studentskrivningen.) Den svenska psalmboken (3). — Horatius som lyrisk skald (0). — Greker och perser under forntiden (0). — De förnämsta partierna under den stora franska revolutionen (2). — Den svenska östersjötrafiken under 1500- och 1600-talen. — Redogör för någon av berättelserna i Heidenstams "Karolinerna" (1). — Polartrakternas natur (4). — Födans lämpliga sammansättning ur närings-synpunkt (0). — Fortplantningen hos kryptogamerna (1). — Energi och energiförvandlingar (0). — Om uret (3). — Naturvetenskapens betydelse för allmänbildningen (8). (Falk.)

Engelska: *Lektyr:* Jerome, Three men in a boat avslutad (kursivt).
 Reallinjen 3 l. Massey, In the Struggle of Life; Koch, Shakspeare and Selections from his Plays; Dickens, David Copperfield (frivilligt). *Grammatik:* Repetition av formlära och syntax. *Muntliga och skriftliga tillämpningsövningar*, 8 *stilar* (studentskrivningen inberäknad), alla på lärorummet. (Jansson.)

Latinlinjen 3 l. *Lektyr:* Massey, In the struggle of life (avslutad); Jerome, Novel Notes (100 sid.); Sturzen-Becker, Engelsk läsebok, andra delen (30 sid.), kursivt. — *Grammatiken* repeterad. — *Skrivövningar* på svarta tavlan. — *Talövningar*. (Fahlstedt.)

Tyska: 2 l. *Lektyr:* Stinde, Die Familie Buchholz (omkr. 60 sid.), delvis kursivt; Die Woche, N:o 18, 1910. — *Grammatiken* repeterad. — *Muntliga och skriftliga övningar* (efter Hjorth-Heumann). — 11 *stilar* (studentskrivningen inberäknad), alla på lärorummet. — *Talövningar*. — *Frivilligt arbete* (kontrollerat genom tentamina): av 1 lärjunge von Sybel, Prinz Eugen von Savoyen (98 sid.); av 1 Freytag, Die Journalisten (115 sid.). (Fahlstedt.)

Franska: 3 l. *Lektyr:* Molière, Les Précieuses Ridicules; Maupassant, Contes Choisis (50 sid.), delvis kursivt. — *Grammatiken* avslutad och repeterad. — *Muntliga och skriftliga övningar* (efter Philp). Två lärjungar ha skrivit franska i stället för tyska (11 *stilar*). — *Talövningar* (efter Stier, Petites Causeries). (Fahlstedt.)

Latin: 7 l. Livius (Kullanders krestomati) I, II med repetition, en del av III kursivt; Horatius, Oden I, II, valda sånger (632 v.); Av Ovidius 632 v. repeterade; Cicero In Catilinam I, II repeterade; Vergilii Aeneid I repeterad; Cæsar, De Bello Gallico, IV kursivt. — Bergstedts mytologi. — *Grammatik* och antikviteter repeterade. — 14 *stilar*, alla på lärorummet. (Lindroth.)

Historia: *Skandinavians:* från Gustav IV Adolf till våra dagar. Repetition av nyare tiden. *Allmän:* Tiden efter 1815. Repetition av nyare tiden. (Falk.)

Stats- Sveriges nuvarande statskick, kommunalförvaltningen,
kunskap: statsfinanserna. (Falk.)
 3 l.

Filosofi: Hela logiken och repetition av psykologien. (Alin.)
 1 l.

Matematik: *Algebra:* Sammansatt ränta, limesvärden, tals del-
 Reallinjen barhet, bevis från n till $(n + 1)$. Allmän repetition av
 8 l. hela algebrakursen.

Differentialkalkyl: Limesbegreppet. Limes för enklare
 algebraiska funktioner, för $\frac{\sin x}{x}$, $\frac{\operatorname{tg} x}{x}$, talet e . Begreppet
 derivata, dels teoretiskt, dock med geometrisk tydning.
 Derivering av alla slags explicita algebraiska funktioner,
 av de trigonometriska funktionerna samt logaritm- och
 exponentialfunktioner. Därvid har kommit till använd-
 ning derivatan av summor, produkter och kvoter samt
 funktioner av funktioner. Därjämte ha högre derivator
 av explicita funktioner förekommit ävensom derivatan
 av implicita funktioner med två variabler. De bibringade
 teoretiska kunskaperna ha använts till behandling av
 kurvors tangenter och asymptoter, beräkning av maxima
 och minima samt limesvärden för uttryck av formen $\frac{0}{0}$.
 Dessutom har Newtons binominalteorem jämte Taylors
 och Maclaurins serier behandlats. *Sterometri:* Guld-
 bergs lärobok genomgången med undantag av den
 sfäriska trigonometrien. Exempelräkning. *Trigonome-*
trien repeterad. *Geometri.* Analytisk geometri: Cirkeln,
 ellipsen, hyperbeln och parabeln. Studium och kon-
 struktion av algebraiska och trigonometriska kurvor,
 och har differentialkalkylen här kommit till användning.
 Konstruktion av algebraiska uttryck samt lösning av ett
 fåtal övningssatser. Repetition av Euklides.

Under läsåret ha lärjungarna utarbetat 13 *matematiska*
uppsatser på lärorummet och 2 uppsatser i hemmet.
 (Eriksson.)

Latinlinjen *Algebra:* Serier och sammansatt ränta, repetition. *Ste-*
 4 l. *reometri.* Repetition af *geometrikursen.* *Trigonometri.*
 9 *uppsatser* på lärorummet. (Forsman.)

Fysik: Optiken, fr. o. m. linser slutläst. Dynamik. Repeti-
 Reallinjen tion av hela skolkursen jämte exempelräkning.
 4 l. Under läsåret ha lärjungarna utarbetat 4 *fysikaliska*
uppsatser på lärorummet. (Eriksson.)

Latinlinjen Magnetismen och elektricitetsläran. Repetition av hela
 3 l. kursen. (Forsman.)

- Kemi:** Repetition av kemien, hela kursen, efter Berwalds läro-
Reallinjen bok. (Westenius.)
2 l.
- Biologi:** *Botanik:* Repetition av fanerogam- och kryptogam-
1 l. systematikens samt den allmänna botanikens viktigaste
delar. — *Zoologi:* Översikt över ryggradsdjurens samt
nässeldjurens och urdjurens organisation. Repetition
av människokroppen. (Hemmendorff.)
- Teckning:** Rumsmöbler och andra modeller i fritt perspektiv.
1 t. Några fåglar målade. — Delvis fortsättning av projek-
tionsläran, t. o. m. läran om indirekt perspektiv. (Kjellin.)

Feriearbete.

Det feriearbete, som under sommaren anordnas vid Beskowska skolan, har till uppgift att med hänsyn till varje lärjunges särskilda anlag verka för utvecklande av elevernas förmåga av och därigenom intresse för självständigt arbete. Ferieuppgift bör sålunda ej i första hand avse ämne, där lärjunge äger medelmåttiga eller svaga insikter, utan bör fastmer väljas inom ett område (*även praktiskt*), som han någorlunda behärskar eller för vilket han ådagalagt särskilt intresse.

I övrigt gälla följande föreskrifter:

- a) För **realskolans** lärjungar gives intet obligatoriskt feriearbete, men där särskilda skäl föreligga, kan läraren uppmuntra därtill;
- b) Lärjungarna å **gymnasium** (även de som just flyttats till Ring I) *välja själva* (efter samråd med sina lärare) en eller högst två ferieuppgifter inom följande områden:
 - 1) *bokliga studier* avsedda att rikta eller fördjupa lärjungens insikter och uppfattning inom ett visst studieområde (kontrolleras genom tentamen);
 - 2) planmässigt anordnade *naturvetenskapliga iakttagelser* med skriftlig redogörelse för metod och resultat;
 - 3) *Teckning, målning, trä- och metallslöjd* enl. av rektor eller facklärare godkänd plan (kontrolleras genom uppvisning av alstren);
 - 4) *praktiskt arbete* såsom lantbruk, trädgårdsskötsel, skogsvårdspraktik, verkstadsarbete o. d. (kontrolleras genom intyg från vederbörande arbetsledare);
- c) **Befrielse** från feriearbete — helt eller delvis — medgives lärjungar, som
 - 1) ej blifvit uppflyttade vid vårterminens slut;
 - 2) hava svag hälsa.

Ferieuppgifter under sommaren 1910.

(Siffran inom parentes anger antal lärjungar, som valt uppgiften ifråga).

Till Ring IV:

Svensk litteratur (3);
Engelsk „ (1);
Tysk „ (1);
Fransk „ (3);

Latin: Cicero, Orationes in Catilinam (1);
Historia: Boëthius, Franska revolutionen (1);
Geologi: Torfmosseundersökningar (1);
Matematik: 30 matematiska uppgifter (15);
Praktiskt arbete: Lantbruk (2); skogspraktik (1); järnvägsbygge (1); murarearbete (1).

Till Ring III.

Engelsk litteratur (5);
Tysk " (2);
Fransk " (3);
Fysik: a) Något utförligare arbete över elektriciteten med särskild hänsyn till dess praktiska användningar (fullständigt eller något viktigare område) — (10); Rosenberger, Die moderne Entwicklung der el. Principien (1);
 b) Undersökning av luftens elektriska potential medels elektrometer och vätgasballonger (1);
 c) Undersökning av havsvattnet temperatur vid olika djup och tider under sommaren (4);
 d) Undersökning av barometerståndets avtagande med höjden med hjälp av hypsotermometer eller barometer och befintliga nivåkartor (2);
Biologi: Studier rörande växt- och djurlivet i en löväng, med skriftlig redogörelse (1);
Matematik: 50 matematiska uppgifter (2);
Praktiskt arbete: Lantbruk (2), verkstadsarbete (3), skogspraktik (1), byggnadsarbete (1), sjömanstjänst (3).

Till Ring II.

Svensk litteratur (10);
Engelsk " (4);
Tysk " (2);
Latin: Göransson, Romerska antikviteter (2);
Historia: Karl XI efter E. Hildebrand (1);
Geografi: Högbom, Hur naturen danat Sverige (3); Sundberg, Sveriges land och folk (1); Ett geologiskt kartblad med beskrivning därav (1);
Fysik: Timberg, Meteorologi (2);
Kemi: Ostwald, I kemiens förgårdar (1);
Astronomi: Newcomb, Astronomi (6);
Biologi: Studium av några fåglars liv — skriftlig redogörelse med teckningar (ev. fotografier) — (1);
Matematik: 40 matematiska uppgifter (6);
Teckning: (1);
Praktiskt arbete: Skogspraktik (1); sjömanstjänst (2);

Till Ring I.

Engelsk litteratur: (8);

Tysk " (2);

Historia: Björlin, Karl XII (1); Björlin, Finska kriget (1); Orientaliska frågan efter Estlander och av Virsén (1);

Geografi: Högbom, Hur naturen danat Sverige (3); Dreyer, Naturfolkens liv (1); Kartritning (1);

Fysik (och slöjd): Tillverkning av några elektriska apparater (4); Arrhenius, Världarnes utveckling (1);

Kemi: Ostwald, I kemiens förgårdar (1);

Biologi: a) Insamling av någon grupp ryggradslösa djur jämte skriftlig redogörelse för iakttagelser över deras levnadssätt (4);

b) Insamling av kryptogamer och iakttagelser över deras förekomst m. m. (1);

c) Fågelstudier (1);

Matematik: 50 matematiska uppgifter (7);

Praktiskt arbete: Lantbruk (2), skogspraktik (1), verkstadsarbete (2).

Till klass 5

(frivilligt åtagande.)

Engelsk litteratur (1);

Historia: Björlin, Karl XII (1); Björlin, Finska kriget (1); Fryxell, Gustav Vasa (1); Fryxell, Gustav II Adolf (1); Svenska härväsendets utveckling med ledning av Grimberg och Quennerstedt, Den indelta soldaten (1);

Geografi: Kartläggning av hembygden (2);

Fysik: a) Undersökning av havsvattnets (ev. Vetterns) temperatur vid olika djup och olika tider av sommaren (7);

b) Undersökning av barometerståndets avtagande med höjden medelst aneroidbarometer och befintliga nivåkartor (3);

Biologi: a) Insamling av någon grupp ryggradslösa djur jämte skriftlig redogörelse för iakttagelser över deras levnadssätt (5);

b) Studier över några växters utveckling (med teckningar) (2);

Slöjd (1);

Landskapsmålning (1).

Snickerislöjd.

Slöjdundervisningen har under läsåret fortgått på samma sätt och efter samma plan som föregående år.

Av de lärjungar, vilka hava snickerislöjd upptagen på förmiddagens arbetsordning, hava 7 under höst- och 8 under vårterminen på angivna skäl varit befriade.

I eftermiddagsslöjden (onsdagar och lördagar kl. 5,₃₀—7,₃₀), vilken står utom skolans ordinarie schema, hava 7 av skolans egna lärjungar deltagit (1 från 5, 6 från 4). Dels på förmiddagarna, dels på eftermiddagarna hava främmande elever undervisats; 15 under höstterminen och 15 under vårterminen.

Vårterminens arbeten komma att utställas i gymnastiksalen den 30 och 31 maj och få av lärjungarna avhämtas den 1 juni efter avslutningen.

De av skolans lärjungar, som hava för avsikt att slöjda på eftermiddagarna, torde anmäla detta redan vid början av terminerna, då under de senaste åren alla platser hava blivit upptagna redan vid den första frivilliga lektionstimmen.

Sång och Instrumentalmusik.

I *sång* hava klasserna 4—1 undervisats lördagar kl. 2,₅₀—3,₃₅, klass 1 dessutom onsdagar kl. 2—2,₄₅. 3:e och 2:a förberedande hava haft sång onsdagar kl. 2—2,₄₅.

Det allmännaste av musikens teori har meddelats genom muntlig och skriftlig inövning. Därjämte hava övats tonträffning, koralsång, fosterländska sånger samt andra, vilka befunnits lämpliga för lärjungarne.

Gymnastik, Fäktning och Militärövningar.

Från gymnastikövningarna hava på grund av hälsoskäl 45 av skolans lärjungar varit befriade hela eller större delen av året.

Gymnastiken har ofta, då väderleken så medgivit, ägt rum i det fria eller utbyttis mot fria lekar.

Militärövningarna vid skolan, som bedrivs i fullständig överensstämmelse med de föreskrifter, som gälla för statens läroverk, började den 27 augusti och fortgingo till den 13 september under ledning av Löjtnanten G. Lövenhielm.

83 av skolans lärjungar deltog i dessa övningar.

Skolans inspektor:

Professorn, Kommendören m. m., Fil. D:r *Svante Arrhenius*.

Skolans styrelse:

v. Häradshövdingen och Kommendören *G. B. A. Holm*, ordförande;
 Prof. och Ridd., Med. D:r *C. J. G. Sundberg*, vice ordförande;
 Sekreteraren och Riddaren, Jur. Kand. *C. W. N. Sandell*;
 Överfätläkaren och Riddaren, D:r *A. Nettelblad*;
 Rektor *S. Lagergren*, sekreterare och kassadirektör.

Lärare och Lärarinnor:

Rektor:

S. Lagergren, Fil. D:r. Matematik och Fysik i II och 4
 = 15 lektioner.

Lärare:

T. F. Alin, Fil. Kand., Teol. Lic. Kristendom i IV—I; Svenska i I
 och 4; Historia i I; Filosofi i
 IV och III = 20 lektioner.

E. Andræ, Fil. Kand., V. D. M. Kristendom i 5—3; Matematik i
 I och 5; Fysik i 5 = 19 lek-
 tioner.

E. P. E. Bergendal, Fil. Kand. Svenska, Historia och Geografi
 i 5 och 3; Latin i I = 24 lek-
 tioner.

Kj. Eriksson, Fil. Kand. Matematik och Fysik i IV R och
 III R; Geografi i I = 24 lek-
 tioner.

C. A. Fahlstedt, Fil. Kand. Engelska i IV L och III; Tyska i
 IV, III, I, 5 och 3; Franska i
 IV och III = 29 lektioner.
 Off. d'Acad., R. F. H. L., Profes-
 sore diplomato, Föreståndare för
 Svenska Bokhandelsskolan.

A. Falk, Fil. D:r, Lektor. Svenska i IV och III; Historia i
 IV—II och 4; Geografi i II o. 4
 = 20 lektioner.

- S. M. Forsman*, Fil. Kand. Matematik i IV L, III L och 3;
Fysik i IV L, III L och I; Kemi
i I och 5 = 24 lektioner.
- E. Hemmendorff*, Fil. D:r.
Lektor vid Nya Elementarskolan. Biologi i IV—5 = 7 lektioner.
- S. Jansson*, Fil. Lic.
Skolans sekreterare. Svenska i II; Engelska i IV R,
II, 5—3; Tyska i II och 4;
Franska i II = 29 lektioner.
- G. Lindqvist*, Fil. D:r.
Adj. vid Jakobs Realskola. Engelska i I = 3 lektioner.
- L. Lindroth*, Fil. D:r., R. N. O. Latin i IV—II = 20 lektioner.
- E. S. Teiling*. Biologi i 4 och 3 = 5 lektioner.
- E. Westenius*, Fil. Kand. Kemi i IV—II = 6 lektioner.
- Lärarinnor:**
- A. Hansson*. Allt i 1; Sång i 3 förber. och
2 förber. = 26 lektioner.
- A. Hauffman*. Allt i 2 förber. = 22 lektioner.
- H. Karlgren*. Allt utom teckning i 2 = 24 lek-
tioner.
- E. Lundborg*. Allt i 3 förber. = 24 lektioner.
- B. Widlund*. Allt i 1 förber. = 18 lektioner.
- Övningslärare:**
- K. Johansson*, Slöjdlärare. Snickerislöjd i 3—3 förber. = 14
lektioner.
- C. Kjellin*, Artist. Teckning i IV—2 = 14 lektioner.
- E. K. H. Nerman*, Kapten.
Gymnastikdirektör, Lärare vid Kungl.
Gymn. Centr.-Institutet. Gymnastik i IV—1 = 18 lek-
tioner.
- F. Tiger*, Musikdirektör.
Musiklärare vid N. Elem.-Skolan. Sång i 4—1 = 2 lektioner.

Läkare:

W. Stridsberg. Med. D:r.

Waktmästare:

G. Österberg, Engelbrektskatan 9⁴. Allm. Tel. 222 11.

Då D:r *Ludvig Lindroth*, som från år 1871 varit Beskowska skolans huvudlärare i klassiska språk, och åren 1889—1905 dess föreståndare, nu drager sig tillbaka från sin befattning vid skolan, så hembäres honom härmed ett varmt och uppriktigt tack såväl från den läroanstalt, åt vilken han med kärleksfullt intresse ägnat sin mannaålders kraft, som ock från alla de generationer av lärjungar, som lärt att i honom skatta ej blott den nitiske och skicklige läraren utan också den djupt kännande människan och varmhjärtade ungdomsvännen.

Den 6 september avled, efter en svår sjukdom, *Lektor Carl Wejle*, som i nio år varit lärare vid Beskowska skolan.

Den avlidne var en synnerligen skicklig och samvetsgrann lärare, en ädel och flärdfri man, vars bortgång för skolan betydde förlusten av en av dess bästa krafter.

Morgonbön

har hållits i klasserna 1 förber.—2 i *klassrummen* av vederbörande lärarinnor, i *bönsalen* för klasserna 3—Ring IV av Alin (3), Andræ (2), Lindroth (1).

Lärjungarnas antal och fördelning på de särskilda klasserna:

Höstterminen:

Ring IV R.	Ring IV L.	Ring III R.	Ring III L.	Ring II R.	Ring II L.	Ring I R.	Ring I L.	Summa
17	5	23	6	21	4	19	10	
5 24	4 26	3 24	2 19	1 20	3 förb. 17	2 förb. 14	1 förb. 8	

Vårterminen:

Ring IV R.	Ring IV L.	Ring III R.	Ring III L.	Ring II R.	Ring II L.	Ring I R.	Ring I L.	Summa
17	5	23	6	22	5	18	10	
5 24	4 26	3 24	2 19	1 19	3 förb. 17	2 förb. 14	1 förb. 8	

Gåvor.

Häradshövdingen G. B. A. Holm har under året låtit på ett synnerligen smakfullt sätt restaurera högsta gymnasieringens klassrum och smycka detsamma med konstnärligt utförda reproduktioner av antika mästare.

Direktören Carl Norman har kostnadsfritt låtit inbinda samtliga i skolans bibliotek till stort antal befintliga oinbundna värdefulla böcker.

Av en lärjunge har skolans biologiska samlingar fått mottaga en värdefull tillökning, bestående av 20 nummer i formalin konserverade havsdjur m. m.

Av samfundet S:t Erik, Svenska Turistföreningen m. fl. ha till skolans bibliotek och till fördelning bland lärjungarne överlämnats årsskrifter m. m.

För samtliga dessa gåvor framföres till givarne skolans varma tacksamhet.

Studentexamen.

Den muntliga studentexamen kommer att äga rum den 25 och 26 innevarande maj.

Till densamma hava admitterats 16 skolans lärjungar i högsta ringen.

Censorer bliva Professorerna m. m. F. A. Johansson, K. F. Johansson och A. Wiman.

Att i egenskap av *vittnen* övervara examen hava av skolans Inspektor inbjudits f. d. Kanslirådet C. Kastman samt Professorerna I. Bendixson och G. Lagerheim.

Öfriga meddelanden.

Vårterminens arbete avslutas onsdagen den 1 juni.

Till beseende av lärjungarnas *slöjdarbeten* och *teckningar*, vilka under de båda sista arbetsdagarna finnas utställda i gymnastiksalen, inbjudas vördsamligen ungdomens föräldrar och målsmän samt andra för skolan intresserade personer.

Då *militärövningarna* enligt gällande föreskrifter skola vara avslutade den 12 september, måste alla vapendugliga lärjungar, som tillhöra eller söka inträde till någon av gymnasieringarne, infinna sig i skolan för att börja dessa övningar fredagen den 26 augusti kl. 8 f. m.

De, som skola undergå *inträdes-* eller *flyttningsprövning* till någon av *gymnasieringarne*, skola för detta ändamål inställa sig måndagen den 5 september kl. 1,30 e. m.

De, som hava att undergå *inträdes-* eller *flyttningsprövning* till någon av klasserna 3—5, infinna sig fredagen den 9 september kl. 10 f. m. De, som skola provas till lägre klasser än dessa, inställa sig lördagen den 10 september kl. 10 f. m.

Läsningen börjar måndagen den 12 september kl. 7,45 f. m., för klasserna 3—Ring IV och kl. 8,15 för öfriga klasser.

Första förberedande klassen börjar dock först tisdagen den 20 september kl. 11 f. m.

Anmälan till inträde i skolan kan under sommaren göras skriftligen till Rektor S. Lagergren, Solvik, *Torö*. — Från och med den 25 augusti är rektorsexpeditionen öppen tisdagar, onsdagar, torsdagar och fredagar kl. 1—2,30.

STEN LAGERGREN.

